

སྒྲིལ་བའི་སྐད་སྒྲུབ་སྒྲིལ་བའི་རང་སྤྱོད་ – Lesson 16

ནད་ན་ཆ་དང་འཕྲོད་བཞེན་གྱི་སྐད་སྒྲིལ་བའི་རང་སྤྱོད་ – Sickness and Health

Exercise 1 – It's good to know some Honorifics when visiting the doctor.

Match the Honorific and colloquial words from the list below.

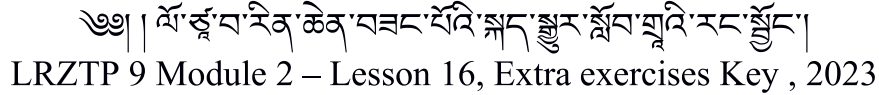
ཕལ་སྐད་	ཞེ་ས་
1. སྐྱོ་	6. ཕྱག་
2. སྐྱུན་	11. ཞལ་
3. མིག་	8. སྐྱུན་མཆོག་
4. ར་བ་	9. ཞབས་
5. དྲག་པ་	10. སྐྱུང་གཞི་
6. ལག་པ་	4. སྐྱུང་བ་
7. མགོ་	1. དབུ་སྐྱོ་
8. ཨ་མཆོག་	3. སྐྱུན་
9. ཀླང་པ་	5. དྲུང་ས་པ་
10. ར་ཆ་	7. དབུ་
11. ལ་	2. གསོལ་སྐྱུན་

Exercise 2 - Every sickness has a cause.

Connect the cause of each illness with its result. For example:

མངར་མོ་མང་པོ་བཟས་ན་ སོ་ན་གི་རེད།

༡ ལ་ལག་གང་བྱུང་མང་བྱུང་བཟས་ན་	༧ ཀླང་པ་ན་གི་ཡོད་རེད།
༢ ཕྱག་མང་པོ་འཆོལ་ན་	༨ མིག་ན་གི་རེད་ཟ།
༣ བསམ་སྒྲོ་མང་དྲགས་ལག་བཏང་ན་	༩ ཨ་མཆོག་ན་གི་ཡོད་རེད།
༤ བརྟན་འཕྲིན་མང་པོ་བཟས་ན་	༡༠ སེམས་ན་གི་རེད།
༥ ཐ་མག་འཐེན་ན་	༡༡ སྐྱོད་ཁོག་བཤལ་གྱི་རེད།
༦ ཅ་ལག་ལྗིད་གོག་ཆ་པོ་འབྱེད་ན་	༡༢ ཕུས་མོ་ན་གི་རེད།
༧ མི་ལ་ཤས་རི་འཛོགས་ན་	༡༣ སྐལ་པ་ལྷག་ཀྱི་རེད།
༨ སྐྱུ་གུ་ཆོ་སྐད་བརྒྱབ་ན་	༡༤ སྐྱོ་ལ་གཞོན་གྱི་ཡོད་རེད།
༩ ས་ཆ་མཐོ་པོ་ལ་ཕྱིན་ན་	༡༥ ལ་དྲག་པོ་ལག་གི་ཉེན་ལ་ཡོད་རེད།

3 མགོ་ན་གི་རེད།

Decide who the speaker is in each of the following cases, and then convert the statements into indirect reported speech. Remember to change the doctor's speech into non-honorific if you presume he is talking to you!

ཟེ་གསུངས་སོང་། ཟེ་གསུང་གི་འདུག ཟེ་བཀའ་འདྲི་གནང་སོང་། ཟེ་བཀའ་འདྲི་གནང་གི་འདུག

ཟེ་ལ་བ་སོང་། ཟེ་ཞུས་པ་ཡིན། ཟེ་ལ་བ་པ་ཡིན། ཟེ་སྐད་ཆ་དྲིས་པ་ཡིན།

- བྱིད་རང་ག་རེ་སྤྱང་གི་འདུག

- གྲོད་ཁོག་བཤལ་གྱི་འདུག བ་རེ་ཡིན་ན།

- གསོལ་སྒྲུན་ཡག་པོ་མཆོད་ཅ།

- ཞལ་ལག་བརྩད་ཆེན་པོ་མཆོད་དགོས་རེད།

- དེང་སང་ང་ཚོ་བ་འབར་གྱི་འདུག།

● ངའི་ཕུ་གུ་སྟོ་རྒྱལ་གི་འདུག་ན་ཆ་འགོས་ཀྱི་རེད་པས།

- ཐུགས་སྒྲུབ་མ་གནང་རྟོགས།

- ང་ཁ་ལག་ཡག་པོ་བྱ་བྱེད་གྱི་མི་འདུག།

- སྒྲིང་གཞི་ཆབས་ཆེན་པོ་མི་འདུག།

● ལྷུང་གཞི་མ་དངས་ན་ཚུར་ཕེབས་རོགས་གནང་།

ཨེམ་ཁྱེལ་ང་ལ་ན་ཆ་མ་དྲག་ན་ཚུར་ཡོང་རྟོགས་ཟེར་

གསུངས་སྣང་།

- ང་ནམ་རྒྱུན་ཁྲག་ཤེད་དམའ་པོ་ཡོད།
ནད་པས་ཁོང་ནམ་རྒྱུན་ཁྲག་ཤེད་དམའ་པོ་ཡོད་
ཟེར་ལབ་སྣང་།

Exercise 4 – Direct or indirect reported speech?

Read the sentences below and decide whether they are direct or indirect reported speech.

- ༡ ཁོང་སང་ཉིན་ཨེ་ཆེ་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན་ཟེ་ལབ་གྱི་འདུག Indirect
- ༢ ཨེ་ཆེ་སྤྱིང་རང་ཁྲག་ཤེད་དམའ་པོ་ཞེ་དགས་འདུག་ཟེ་གསུངས་བྱུང་། Direct
- ༣ ངས་སྤྱན་པ་ལ་ང་བོད་ལ་འདུག་པོག་སྣང་ཟེ་ཁྲག་པ་ཡིན། Direct
- ༤ ནད་གཡོག་ང་ལ་ཁབ་རྒྱག་གི་ཡིན་ཟེ་གསུང་གི་འདུག Indirect
- ༥ ཨེ་ཆེ་སྤྱིང་ནད་པ་ལ་ང་ལ་བདུན་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གསོལ་སྤྱན་གནང་གི་ཡིན་ཟེ་གསུངས་པ་རེད། Indirect
- ༦ ངའི་གྲོགས་མས་ང་སང་ཉིན་སྤྱན་ཁང་བཞེན་གྱི་ཡིན་ཟེ་ལབ་སྣང་། Direct
- ༧ སྤྱན་པས་ཁོང་ལ་བྱིད་རང་ཐ་མག་མ་འཐེན་རྒྱུ་གནང་ཟེ་གསུངས་སྣང་། Direct
- ༨ ཁོང་གིས་ངའི་རྩ་གཟིགས་ཀྱི་ཡིན་ཟེ་གསུངས་བྱུང་། Indirect
- ༩ ཨེ་ཆེ་སྤྱིང་ནད་པ་ལ་བྱིད་རང་ག་རེ་སྤྱོད་གི་འདུག་ཟེ་བཀའ་དྲི་གནང་སྣང་། Direct
- ༡༠ ངའི་རྒྱུ་པས་བོད་སྤྱན་ཟེ་གི་མེན་དཔེ་ཁ་ཏིག་འདུག་ཟེ་ལབ་སྣང་། Indirect